

§ 188

Revidering av ägardirektivet för Uppsala Vatten och Avfall AB

KSN-2022-02033

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** revidera ägardirektiv för Uppsala Vatten och Avfall AB genom att ersätta ”biogas” med ”drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle”, samt
2. **att** revidera bolagsordningen avseende verksamhetens föremål i enlighet med förslag i ärendets bilaga 2.

Sammanfattning

Biogas är det förnybara alternativet till fossil naturgas. Uppsala Vatten och Avfall AB har sedan 1990-talet utvecklat biogasproduktion från huvudsakligen matavfall i Uppsala. Den producerade gasen används idag huvudsakligen i regionens busstrafik.

Uppsala Vatten och Avfall AB har behov av att bredda sitt uppdrag i syfte att kunna fortsätta utveckla biogasproduktionen men också för att utifrån sitt huvuduppdrag på andra sätt kunna bidra till omställningen av dagens energisystem.

För att möjliggöra en fortsatt utveckling av biogasverksamheten och för att bidra till Uppsala kommuns klimatomställning föreslås att bolagets ägardirektiv och bolagsordningens verksamhetsföremål ändras från ”biogas” till ”drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.”

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-08-23, § 230
- Tjänsteskrivelse daterad 11 augusti 2022
- Bilaga 1, Uppsala Vatten och avfall AB: PM Revidering av ägardirektivet för Uppsala Vatten och Avfall AB
- Bilaga 2, gällande Bolagsordning för Uppsala Vatten och avfall AB (utsändes senare)

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2022-08-31

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 230

Revidering av ägardirektivet för Uppsala Vatten och Avfall AB

KSN-2022-02033

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** revidera ägardirektiv för Uppsala Vatten och Avfall AB genom att ersätta ”biogas” med ”drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle”, samt
2. **att** revidera bolagsordningen avseende verksamhetens föremål i enlighet med förslag i ärendets bilaga 2.

Sammanfattning

Biogas är det förnybara alternativet till fossil naturgas. Uppsala Vatten och Avfall AB har sedan 1990-talet utvecklat biogasproduktion från huvudsakligen matavfall i Uppsala. Den producerade gasen används idag huvudsakligen i regionens busstrafik.

Uppsala Vatten och Avfall AB har behov av att bredda sitt uppdrag i syfte att kunna fortsätta utveckla biogasproduktionen men också för att utifrån sitt huvuduppdrag på andra sätt kunna bidra till omställningen av dagens energisystem.

För att möjliggöra en fortsatt utveckling av biogasverksamheten och för att bidra till Uppsala kommuns klimatomställning föreslås att bolagets ägardirektiv och bolagsordningens verksamhetsföremål ändras från ”biogas” till ”drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 augusti 2022
- Bilaga 1, Uppsala Vatten och avfall AB: PM Revidering av ägardirektivet för Uppsala Vatten och Avfall AB
- Bilaga 2, gällande Bolagsordning för Uppsala Vatten och avfall AB (utsändes senare)

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2022-08-23

Yrkande

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar att handlingarna ska revideras med tillägget att man påtalar vikten av riskanalyser inför beslut om kommande investeringar.

Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandet från Fredrik Ahlstedt (M) mot avslag och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om reviderad handling i enlighet med Fredrik Ahlstedts (M) yrkande.

Därefter ställer ordförande föreliggande förslag, med tillägg enligt ovan, mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-08-23

Diarienummer:
KSN-2022-02033

Handläggare:
Eva Hermansson Flodin, Hannes Vidmark

Revidering av ägardirektiv för Uppsala Vatten och Avfall AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** revidera ägardirektiv för Uppsala Vatten och Avfall AB genom att ersätta ”biogas” med ”drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle”, samt
2. **att** revidera bolagsordningen avseende verksamhetens föremål i enlighet med förslag i ärendets bilaga 2.

Ärendet

Biogas är det förnybara alternativet till fossil naturgas. Uppsala Vatten och Avfall AB har sedan 1990-talet utvecklat biogasproduktion från huvudsakligen matavfall i Uppsala. Den producerade gasen används idag huvudsakligen i regionens busstrafik.

Uppsala Vatten och Avfall AB har behov av att bredda sitt uppdrag i syfte att kunna fortsätta utveckla biogasproduktionen men också för att utifrån sitt huvuduppdrag på andra sätt kunna bidra till omställningen av dagens energisystem.

För att möjliggöra en fortsatt utveckling av biogasverksamheten och för att bidra till Uppsala kommuns klimatomställning föreslås att bolagets ägardirektiv och bolagsordningens verksamhetsföremål ändras från ”biogas” till ”drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.”

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och Uppsala Vatten och Avfall AB. Näringslivsperspektivet är beaktat i utredningen. Barn- och jämlikhetsperspektiv berörs inte av förslaget.

Den föreslagna ändringen av ägardirektiv och Bolagsordning för bolaget har behandlats av Uppsala Stadshus AB som inte har något att erinra men påtalar vikten av riskanalyser inför beslut om kommande investeringar med anledning av ändringen.

Föredragning

Biogas är det förnybara alternativet till fossil naturgas. Uppsala Vatten och Avfall AB har sedan 1990-talet utvecklat biogasproduktion i Uppsala. Utbyggnaden de senaste åren har kunnat genomföras genom statligt stöd. Produktionen i dag uppgår till 57 gigawattimmar fordonsgas från rötning av matavfall och från reningsverksslam. Verksamheten förväntas i år omsätta 120 miljoner kronor. Den producerade gasen används huvudsakligen i regionens busstrafik.

Idag finns efterfrågan på gasen och en marknad för fortsatt utbyggnad av bolagets produktionskapacitet. Biogasen förväntas också ha en viktig framtida roll för tunga och långväga transporter. För en ökad kapacitet behövs ett förnyat miljötilstånd och den processen har påbörjats.

Biogasens lönsamhet är idag beroende av statligt stöd, det är tidvis brist på substrat att röta och avsättningen är beroende av att det finns fordon som drivs av gas.

Konkurrensen om substrat för rötning gör att bolaget undersöker möjligheten att producera biogas med andra substrat som gödsel. Aktuellt i det här ärendet är dock möjligheten att använda vätgas för att öka produktionen och för att ytterligare förädla biogasen.

Hur det framtida energilandskapet kommer att gestalta sig är inte tydligt. Klart är att el kommer att ersätta en allt större del av dagens fossila bränslen. Elen som förnyelsebar energikälla har kända svagheter, bland annat produktionskapacitet samt överförings- och lagringsmöjligheter. Inom överskådlig tid behövs därför andra typer av lagringsbara energibärare. Det finns risker och begränsningar med alla energisystem, inte minst är beredskapsfrågan och möjligheten till inhemsk och även lokal energiproduktion högst aktuell. Biogasproduktionen i Uppsala kommun är i de perspektiven viktig att fortsätta utveckla. Utvecklingen behöver ske i en bredare kontext än i dag och hela energisystem beaktas i stället för bara den del som biogas utgör.

Bolaget har i syfte fortsätta utvecklingen av biogasen sökt och fått pengar av Tillväxtverket för en förstudie av hur kombinationen av vätgas och biogas blir effektiv. Bolaget har också beviljats bidrag av Energimyndigheten av hela utgiften för uppförandet av en kombinerad station för tankning av vätgas och snabbbladdning av tunga fordon. Projektet är tänkt att genomföras som ett samarbete mellan Uppsala Vatten, Vattenfall, Uppsala Kommun och Region Uppsala.

Frågan om bolaget får producera andra energibärare än biogas har därefter väckts. Det är tveksamt om bolagets nuvarande ägardirektiv och bolagsordning ger utrymme för nödvändiga investeringar. Det gäller även om syftet med produktionen av vätgas är att producera eller förädla biogas. Att bolaget dessutom har kommunens uppdrag att utöver biogasproduktionen, till exempel genom vätgasproduktion för fordonsanvändning, bidra till omställningen av dagens fordonsflotta behöver tydliggöras. Av den anledningen föreslås en ändring av nuvarande ägardirektiv och bolagsordning.

Den ändring som föreslås innebär att bolaget kan producera vätgas, både för användning i biogasproduktionen men också direkt som bränsle till fordon som drivs

av vätgas, så kallade bränsleceller. Eftersom vätgasen avses att produceras genom elektrolys av vatten kan ett tillfälligt elöverskott lagras och sedan användas för båda ändamålen, det vill säga till produktion och förädling av biogas eller direkt som fordonsbränsle, beroende på behov.

Biogasen kommer under överskådlig tid att vara den centrala energibäraren i Uppsala Vatten och Avfall AB:s verksamhet. Möjligheten att använda avfall för energiproduktion och dessutom kunna använda restprodukten från biogasproduktionen i primärproduktionen är helt i linje med kommunens ambitioner på cirkulär ekonomi.

För att inte begränsa möjligheten till framtida utveckling av andra energibärare än vätgas som kan bidra till omställningen för ett fossilfritt Uppsala föreslås att ändringen görs bredare än att bara lägga till vätgas. Ändringen som föreslås i ägardirektiv och bolagsordning är därför att "biogas" ersätts med "drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle".

Kombinationer av olika energibärare och energisystem ger också en högre motståndskraft för störningar i produktion och leverans.

En utförligare nulägesbeskrivning av produktion av biogas vid anläggningen vid Kungsängens gård och framtida utvecklingsmöjligheter återfinns i ärendets **bilaga 1**. I bilagan finns också de föreslagna ändringarna i ägardirektiv och bolagsordning förtydligade. Förslag på reviderad bolagsordning återfinns i ärendets **bilaga 2**.

Bolagets strategiska utvecklingsarbete och förslaget om att utifrån det revidera bolagets ägardirektiv och verksamhetsändamål bedöms ligga inom den kommunala kompetensen.

Ekonomiska konsekvenser

Att revidera bolagets ägardirektiv och bolagsordning medför i sig inga ekonomiska konsekvenser. Eventuella utgifter för kommande investeringar för att möjliggöra en utökad biogasproduktion och kostnader för att möjliggöra strategisk utveckling av produktion av andra drivmedel hanteras inom ordinarie Mål och budgetprocess. Det breddade verksamhetsområdet för bolaget innebär nya risker som behöver belysas i bolagets analyser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 augusti 2022
- Bilaga 1, Uppsala Vatten och avfall AB: PM Revidering av ägardirektivet för Uppsala Vatten och Avfall AB
- Bilaga 2, gällande Bolagsordning för Uppsala Vatten och avfall AB (utsändes senare)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Datum
2022-08-05

PM

Revidering av ägardirektivet för Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten och Avfall AB

Postadress
Box 1444
751 44 Uppsala

Växel
Telefon: 018-727 93 00
uppsalavatten@uppsalavatten.se

Webbplats
www.uppsalavatten.se

Organisationsnummer
556025-0051

Bakgrund

Uppsala Vatten och Avfall AB (Bolaget) har sedan 90-talet utvecklat biogasproduktion från matavfall. En första pilotanläggning har stegvis byggts ut till en fullskalig processanläggning vid Kungsängens gård. Arbetet har skett i nära samarbete med forskare och med kollektivtrafiken.

Nationella investeringsbidrag från Klimatklivet, ett investeringsstöd för fossilfri framtidsteknik och grön omställning, har påskyndat utvecklingen. Biogasverksamheten har sedan 2010 fått ca 77 mnkr i investeringsbidrag, varav 54 mnkr är utbetalda. Totalt har bolaget investerat ca 260 mnkr i biogasverksamheten.

Förutom biogas från rötning av matavfall rötar bolaget slam från reningsverken. Den totala biogasproduktionen utgörs idag av ca. 25 procent från rötning av slam från reningsverk och ca. 75 procent av rötning från matavfall. År 2021 levererades 57 GWh fordonsgas vilket motsvarar ca. 6,6 mn liter bensin (se Figur 1).

Förutom biogas produceras det vid rötning en rötrest som sprids på åkermark. Bolagets rötrest från matavfall är certifierat enligt SPCR120¹ och rötresten från slam är certifierat enligt REVAQ².

Rågasen som producerats i bolagets rötningsprocesser uppgraderas till rengas vid Kungsängens gård. Uppgradering har till syfte att avskilja koldioxid från gasen så att metanhalten överstiger 97 procent. Koldioxiden släpps ut till atmosfären, tillsammans med den koldioxid som uppkommer vid förbränning av en mindre mängd metan. Gasledningar har anlagts mellan Kungsängens gård och Kungsängsverket som möjliggör transport av rågas och av rengas mellan anläggningarna.

Den färdiga biogasen distribueras på tre olika sätt:

1. Via bolagets tankstation direkt vid Kungsängens gård,
2. via en pipeline direkt till bussdepån i Fyrislund och
3. till bolagets tankstation i Librobäck via mobila gasflak.

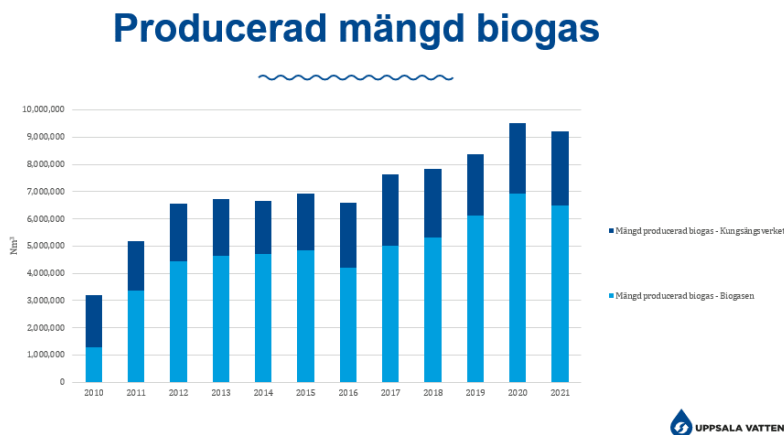
Det kan uppstå obalans mellan produktion och efterfrågan. Obalansen kan till exempel bero på akuta fel i processanläggningen eller på variationer i busstrafikens behov av gas. Vid överskott används gasen till att fylla på gaslager, för uppvärmning och i sista hand facklas överskottet av gas. Vid ett underskott av gas finns möjlighet att blanda in inköpt biogas eller naturgas (LNG). Inblandningen av LNG har understigit fem procent under 2021.

---

¹ [Certifierad återvinning | Avfall Sverige](#)

² [Aktivt uppströmsarbete med Revaq-certifiering - Svenskt Vatten](#)

Investeringar de senaste åren har syftat till att öka produktionen samt att minska behovet av fackling och av inblandning av LNG. Investeringar har också använts till att öka anläggningarnas energieffektivitet.

Figur 1: Utvecklingen avseende mängden producerat biogas vid Biogasanläggningen (ljusblå) och vid Reningsverket (mörkblå).

Ekonomi och affärsverksamheten

Biogasverksamheten på Uppsala Vatten kommer som prognos att omsätta ca 120 mnkr år 2022, varav 6 - 10 mnkr utgörs av ett produktionsbidrag som bolaget årligen ansöker om hos Jordbruksverket. Utvecklingen på drivmedelsmarknaden och av olika regelverk medfört att biogasverksamheten idag är beroende av ett statligt produktionsstöd för att vara lönsam.

Intäkterna består till 80 - 90 procent av Region Uppsalas gasinköp. En mindre andel, cirka 2,5 mnkr, kommer från ett drift- och underhållsavtal för Regionens gasanläggningar i Fyrislund. Resterande andel utgörs av försäljning av biogas till bolagets egna fordon, till privata kunder samt till övrig offentlig verksamhet.

Det ökande behovet av substrat för rötning har täckts genom att erbjuda behandlingstjänst för matavfallsrötning till andra aktörer som slakterier, näringslivet och andra kommuner.

I december 2021 beslutade Region Uppsala att utöver stadstrafiken även anlita bolaget till gasförsörjningen för regiontrafiken. För att lösa det ökade behovet av gas tillhandahåller bolaget inköpt LBG (liquid biogas) samt CBG (komprimerad biogas). Som en övergångslösning och som backupp tillhandahåller bolaget även LNG (liquid natural gas).

Kommunens möjligheter att bedriva vinstsyftande verksamhet är normalt begränsad även om verksamheten sker i bolagsform. I 5 kap. Naturgaslagen (2005:403)³ ges emellertid undantag för kommunala naturgasföretag. Av lagen framgår att kommunala

³ [Naturgaslag \(2005:403\) Svensk författningssamling 2005:2005:403 t.o.m. SFS 2022:598 - Riksdagen](#)

företag ... får bedriva verksamhet utanför kommunen, och även att verksamheten ska bedrivas affärsmässigt.

Utveckling och framtid för biogasen

Två faktorer begränsar idag bolaget till en ökad produktion av biogas. Det är dels miljötillståndet för Kungsängens gårds rötningsanläggning, dels marknadsutvecklingen för matavfall för rötning. Driftsättning av flera biogasanläggningar har medfört ett regionalt underskott av lämpliga rötningssubstrat.

Bolaget har börjat en ansökan om nytt miljötillstånd. Ansökan syftar till att möjliggöra fortsatt ökning av kapacitet och att möjliggöra även för gödselrötning, ett substrat som kräver mer volym.

Det finns osäkerheter i fortsatt utveckling:

1. Långsiktig avsättning för biogas. Lönsamheten påverkas av stödsystemen inom EU och nationellt och ett fortsatt nationellt produktionsstöd är nödvändigt.
2. Vikande intresse hos fordonstillverkare att producera biogasfordon.

Bolaget jobbar aktivt som medlem i Energigas Sverige och Avfallsverige med att skapa förutsättningar för lönsamheten och för stödet till biogas. Fordonsbranschen är emellertid svårare att påverka som kommunal aktör.

I framför allt industriella processer pågår en omställning till storskalig vätgasdriven energiförsörjning, en utveckling som kommer att påverka drivmedelsmarknaden. Infrastrukturdepartementet publicerade nyligen en faktapromemoria avseende pågående arbete vid EU kommissionen för gemensamma regler för gasmarknaden som en del av kommande lagförslag och strategier inom ramen för den europeiska gröna given⁴.

Ytterligare en faktor som påverkar framtiden är att marken för produktionsanläggningen vid Kungsängens gård ägs av SLU och har tidsbestämda arrendeavtal.

Möjligheter genom vätgas

Inom ramen för nuvarande ägardirektiv har bolaget och Uppsala kommun tillsammans med bland andra Region Uppsala och Biogas/Biodriv Öst sedan 2014 utforskat fortsatt utveckling genom att kombinera produktionen av biogas med vätgas.

Ett exempel på kombination av biogas och vätgas är att fånga in och återföra restströmmen av koldioxid som renats bort vid uppgraderingen av biogas. Genom inblandning av vätgas i den avskilda koldioxiden kan ytterligare en mängd biogas (metan) produceras. Processen benämns metanisering.

En annan möjlighet att kombinera är inblandning av en mindre mängd vätgas i en delström av nuvarande biogasflöde. Den kombinerade gasen heter "hytan" (hythane

---

⁴ [Direktiv om gemensamma regler för förnybar gas, naturgas, och vätgas och förordning om de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas, och vätgas - Regeringen.se](#)

eller H-blended CNG, H-CNG) och kan i princip direkt användas i befintliga gasmotorer. Utvärdering pågår avseende effekten av olika blandningar av vätgas och konventionell biogas för förbränningsmotorer.

Metanisering och hytanproduktion kräver en lokal vätgasproduktion eller inflakning av vätgas. Det behövs också investeringar i några ytterligare processteg som ska belysas i en pågående förstudie finansierad av Tillväxtverket.

Vätgas kan också användas direkt som fordonsbränsle. Under april 2022 utlyste Energimyndigheten 1,5 mdkr i investeringsbidrag för "Regionala elektrifieringspiloter" för att stimulera etableringen av lokala tankstationer för vätgas och el, riktat mot tunga fordon. Bolaget lämnade in en ansökan om knappt 50 mnkr tillsammans med Vattenfall och med stödbrev från såväl Uppsala Kommun som Region Uppsala. Både ansökningstiden som tiden för genomförande var väldigt korta, vilket är en tydlig signal från nationellt håll om att omställningen till ett fossilfritt samhälle är högt prioriterat. I juli meddelade Energimyndigheten att stödet beviljats vilket motsvarar 100 procent av de stödgrundade kostnaderna.

Behov av reviderat ägardirektiv och bolagsordning

Trots de osäkerheter som finns är det bolagets bedömning att biogasen har en viktig roll att spela i framtidens drivmedelslandskap. Inte minst som bränsle för tunga och långväga transporter. Biogasen har också andra användningsmöjligheter och kan utgöra en del i ett framtida lokalt och resilient energisystem. En stor fördel med biogas är att samhällsviktig och samhällskritisk verksamhet kan försörjas lokalt. Vätgas är också ett lagringsbart bränsle. Det kan användas för till exempel lokal effektutjämning och för att minska kommunens och regionens beroende av drivmedelsimport.

Bolaget har en roll i att skapa förutsättningar för framtida energisystem och för att påskynda utvecklingen för ett fossilfritt energisystem. Bolaget behöver därför kunna fortsätta arbeta strategiskt med en fortsatt utveckling av biogasverksamheten. Den utvecklingen är beroende av bolagets möjligheter att arbeta med till exempel vätgas och andra energibärare.

Någon annan aktör med liknande förutsättningar att driva utvecklingen vidare finns idag inte inom Uppsala kommuns geografiska område. Osäkerheter kring framtida energisystem och energibärare kan dessutom minska investeringsviljan i den privata marknaden. Lönsamheten för till exempel biogas är tills vidare beroende av statligt stöd. Bolaget har därför unika möjligheter att driva arbetet framåt för att på sikt skapa lönsamma marknader även för andra aktörer.

Omvärldsutvecklingen medför att drivmedelsmarknaden eller energimarknaden förändras snabbt. För att inte värdet av sedan tidigare tagna investeringar ska riskeras behöver bolaget ha möjlighet att utforska alternativa utfallsvägar och ha beredskap för att flexibelt kunna ställa om och anpassa nuvarande produktionsapparat till framtida behov.

Det är med nuvarande förutsättningar idag möjligt för bolaget att genomföra förstudier och mindre försök. Bolagets styrelse har tillsammans med kommunens jurister

emellertid kommit fram till att en faktisk investering i till exempel vätgasproduktion och metanisering inte ryms i nuvarande ägardirektiv och verksamhetsföremål. Även om det kan anses vara en närliggande verksamhet till den som bedrivs idag, kan inte andra energibärare anses ingå i "biogas". Begränsningen i nuvarande ägardirektiv kan innebära att det tilldelade bidraget från Energimyndigheten på närmare 50 mnkr. för elektrifieringspiloter inte kan utnyttjas till fullo.

För att bolagets aktivt ska kunna arbeta för en ökad takt i klimatomställningen och med att skapa ett cirkulärt Uppsala behövs ändringar i direktiv och bolagsordning.

Förslag till ändrat ägardirektiv och verksamhetsföremål

Nuvarande ägardirektiv och bolagsordning föreslås ändras genom att "biogas" ersätts med "drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle"

För ägardirektivet innebär det ändringar i tabellen nedan, förslagna ändringar i fetstil.

Ägardirektiv	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Första stycket	<i>"Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende /... /produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter".</i>	<i>"Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende /.../ produktion av drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle samt därtill hörande verksamheter".</i>
Bolagsspecifikt ägardirektiv – sjätte stycket	<i>" /.../Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas i hela kommunen, samt verkar för att ytterligare tankställen för</i>	<i>" /.../Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar inom hela kommunen för drivmedel och andra energibärare som bidrar till</i>

	<i>biogas etableras i samverkan med aktörer på landsbygden”</i>	<i>omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle. Bolaget verkar för etablering av ytterligare tankställen för drivmedel och andra energibärare som bidrar till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.”</i>
--	--	--

Bolagets verksamhetsföremål framgår av Bolagsordningen och förslås ändras enligt nedan, förslagna ändringar i fetstil.

Bolagsordning	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Verksamhetsföremål	<i>3 § Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter.</i>	<i>3 § Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle samt därtill hörande verksamheter.</i>

Alternativa förslag har övervägts:

1. Striktare variant, knuten till Naturgaslagen: Ägardirektivet och bolagsordningens verksamhetsföremål föreslås ändras från ”biogas” till ”gas enligt naturgaslagen”

2. Något mer öppen variant, gasformiga energislag: Ägardirektivet och bolagsordningens verksamhetsföremål föreslås ändras från ”biogas” till ” energigaser i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.”

Bolaget har funnit att den föreslagna formuleringen skapar bäst förutsättningar för framtida utveckling.

Konsekvenser för ägaren

Styrningen av kommunala bolag i Uppsala Kommun förändras inte:

- Investeringsbeslut bereds som en del av Mål och Budgetprocessen och av bolagets affärsplan- och budgetprocess. Avstämning med ägaren sker genom regelbunden ägardialog och större investeringsbeslut fattas genom inhämtning av ett formellt beslut om igångsättningstillstånd av moderbolaget.
- Förslag till beslut av principiell karaktär behandlas av kommunfullmäktige. Inför beslut sker samråd med kommunledningskontoret och berörda nämnder och bolag inom ramen för gemensam beredning.
- Kraven om god ekonomisk hushållning, övrig tillämplig lagstiftning gällande aktiebolag och lagefterlevnad i allmänhet inom offentlig verksamhet framgår av övriga delar i befintligt ägardirektiv.
- Ägarpolicy och övriga beslutade styrdokument gällande kommunala bolag i Uppsala Kommun är fortsatt giltiga.

Det innebär att negativa konsekvenser för ägaren, till exempel på ekonomi, inte ska uppstå till följd av föreslagen ändring.

BOLAGSORDNING
Uppsala Vatten och Avfall AB
(org.nr 556025-0051)

Beslutad på bolagsstämman 2022-XX-XX

Firma

1 § Bolagets firma är Uppsala Vatten och Avfall AB.

Säte

2 § Styrelsen ska ha sitt säte i Uppsala kommun, Uppsala län.

Verksamhetsföremål

3 § Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av drivmedel och andra energibärare i syfte att bidra till omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle samt därtill hörande verksamheter.

Ändamålet med bolagets verksamhet

4 § Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde samt att ansvara för kommunens verksamhet på avfallsområdet. Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Vid bolagets likvidation ska bolagets vinst och behållna tillgångar tillfalla aktieägarna.

Fullmäktiges rätt att ta ställning

5 § Bolaget ska se till att Uppsala kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Aktiekapital

6 § Aktiekapitalet ska utgöra lägst två miljoner (2 000 000) kronor och högst åtta miljoner (8 000 000) kronor.

Antal aktier

7 § I bolaget ska det finnas lägst tvåtusen (2 000) aktier och högst åttatusen (8 000) aktier.

Styrelse

8 § Styrelsen ska bestå av lägst sju (7) och högst elva (11) ledamöter samt högst sju (7) suppleanter. Uppsala kommunfullmäktige utser styrelsen för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till fullmäktige förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till fullmäktige. Fullmäktige utser också ordföranden och vice ordföranden i bolagets styrelse.

Revisorer

9 § Bolagsstämman utser en revisor att granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Stämman får även utse en revisorssuppleant. Revisorns och, i förekommande fall, suppleantens uppdrag gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Lekmannarevisor

10 § För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisor ska Uppsala kommunfullmäktige utse två lekmannarevisorer.

Kallelse till bolagsstämma

11 § Kallelse till bolagsstämman utfärdas tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman och skickas med post till varje aktieägare.

Utomståendes närvarorätt vid bolagsstämman

12 § Allmänheten har rätt att närvara vid bolagsstämman.

Ordinarie bolagsstämma (årsstämma)

13 § Årsstämma hålls senast under maj månad. På årsstämman ska följande ärenden behandlas.

1. val av ordförande vid stämman,
2. upprättande och godkännande av röstlängden,
3. val av en eller två justeringsmän,
4. godkännande av dagordningen,
5. prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad,
6. framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport,
7. beslut om
  - fastställelse av resultat- och balansräkningen,
  - dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
  - ansvarsfrihet gentemot bolaget för styrelseledamöterna och den verkställande direktören,
8. fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn, lekmannarevisorerna och suppleanter,
9. anteckning om Uppsala kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter,
10. val av revisor och revisorssuppleant (i förekommande fall),
11. anteckning om Uppsala kommunfullmäktiges val av lekmannarevisorer,
12. annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

Bolagsstämmans kompetens

14 § Beslut ska alltid fattas av bolagsstämman i de frågor där Uppsala kommunfullmäktige ska ta ställning enligt 5 §.

Räkenskapsår

15 § Bolagets räkenskapsår omfattar kalenderår.

Firmateckning

16 § Styrelsen tecknar bolagets firma. Styrelsen får bemyndiga en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan att två i förening företräda bolaget och teckna dess firma.

Inspektionsrätt

17 § Kommunstyrelsen i Uppsala kommun har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.

Ändring av bolagsordningen

18 § Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av Uppsala kommunfullmäktige.